

17. Kotitalouslautakunnan toimisto

Yleistä. Kotitalouslautakunnan järjestämille kursseille osallistui v. 1972 kaikkiaan 3 396 henkilöä, muuhun toimintaan (havaintoesitykset, esitelmät, leikkuupalvelu, kudonta ja näyttelyt) 6 840 henkilöä sekä neuvontaa sai puhelimitse ja henkilökohtaisesti yht. 8 345 henkilöä.

Lautakunnan toimistosta lähetettyjen kirjelmien luku oli 513 ja toimistoon saapuneiden 277. Laskuja hyväksyttiin 449.

Toimihenkilöt. Kotitalouslautakunnan vakinaiseen henkilökuntaan kuului kertomusvuonna kotitalousneuvonnan tarkastaja, kuusi talousopettajaa, kotitalousneuvoja, neljä käsityöopettajaa sekä kaksi käsityöneuvoja. Näiden lisäksi toimistossa oli 13 tuntiopettajaa ja toimistonhoitaja.

Toimipaikat. Lautakunnan toimisto oli Fabianinkatu 32:ssa, jossa annettiin myös opetusta ja neuvontaa.

Opetus- ym. toiminta tapahtui kuudessa toista pisteessä, nim. seitsemässä lautakunnan omassa opetuspaikassa sekä seuraavien esikaupunkialueiden kansakouluissa: Kannelmäki, Etelä-Haaga, Pohjois-Haaga, Lautasaari, Munkkiniemi, Pitäjänmäki, Puotinharju, Vesala ja Vuosaari. Ruotsinkielinen opetus keskitettiin Dagmarinkatu 3:ssa sijaitsevaan opetuskeittiöön. Lautakunnan omia opetustiloja luovutettiin kansakoulujen ja nuorisotoimiston käyttöön.

Toiminta. Ruoanvalmistuksen, käsitöiden ja kodinhoidon opetusta varten järjestettiin erilaisia kursseja, havaintoesityksiä, esitelmää sekä neuvontapalvelua seuraavasti:

Talou skurssit	Kurssien luku- määrä	Osallistujien määrä
Ruoanvalmistuskursseja	61	660
Kotiapulaiskursseja	4	54
Erikoiskursseja	15	168
Voileipäkursseja	42	463
Leipomiskursseja	24	158
Kursseja koululaisille	17	173
» miehille	8	96
Havaintoesityksiä	85	1 786
	Yhteensä	3 558

Käsityökurssit	Kurssien luku- määrä	Osallistujien määrä
Ompelukursseja	111	1 348
Joululahjakursseja	1	12
Kursseja koululaisille	2	14
Hattukursseja	21	205
Koruompelukursseja	4	45
Leikkuupalvelua	—	3 387
Kutomista	—	343
	Yhteensä	5 354

Ruoanvalmistuskurssien aiheista mainittakoon perusruoka-, voileipä-, pikkulämmin- ja leipomiskurssit, kutsuruokakurssit, salaattikurssit, nopeatekoiset ruoat, jouluruoat, kurssit eläkeläisille, koululaisille, miehille ja nuorisokerholaisille. Yhteistyössä perhepäivähoitokomitean kanssa järjestettiin ravintoopin ja kodinhoidon opetusta perhepäivähoitajille Kontulassa. Yhteistyössä terveydenhoitoviraston kanssa järjestettiin ravintopillisiä luentoja Tapanilan, Siltamäen ja

Vuosaaren neuvoloissa. Suomenkielisen työväenopiston kotiapulaispiirin oppilaille annettiin opetusta ruoanvalmistuksessa ja kodinhoidossa. Ruotsinkielisen työväenopiston opetuskeittiössä annettiin opetusta näkövammaisille ja Mäkelänkatu 45:n keittiössä pidettiin ruoanvalmistuskursseja invalideille.

Havaintoesitysten ja esitelmien aiheista mainittakoon mm. hedelmäsokeri ruoanvalmistuksessa, rautaa ravinnosta, kodinhoito helpoksi, edulliset valkuaisaineet, sieniruoat, nopeat ruoat, munuaisruoat, pakasteet ja pakastaminen, kaaliruoat, laihdutusruoat sekä mausteiden käyttö. Kahdessa opetuskeittiössä pidettiin havaintoesityksiä säännöllisesti kerran viikossa. Näissä tilaisuuksissa annettiin ajankohtaisia ruoka- ja leivontaohjeita ja neuvottiin markkinoilla olevien valmiiden ja puolivalmiiden tuotteiden käyttöä.

Pukuompelu- ja hattukursseilla opetettiin ompelemaan uutta ja korjaamaan vanhaa sekä neuvottiin valmiiden kaavojen käyttöä. Leikkuupalvelu, johon liittyi ompeluneuvontaa ja sovitusta, tuli yhä suosittumaksi toimintamuodoksi.

Kangaspuiden lainaustoiminta ja kudonnan ohjaus oli vilkasta koko vuoden. Halukkaita tulijoita oli huomattavasti enemmän kuin mitä voitiin sijoittaa. Kangaspuissa ku-

dottiin mattoja, matkahuopia, hartiahuiveja ja raanuja.

Neuvontapalvelu antoi kuluttajavalistusta sekä puhelimitse että myös henkilökohtaisesti lautakunnan toimistossa ja jonkin verran myös opetuspaikoissa. Lautakunnan toimistoon tuli vuoden aikana 4 345 ja opetuskeittiöihin n. 4 000 puhelua. Puhelimitse annettu kuluttajavalistus käsitti sekä ruokatalous- että kodinhoitoasioita, kuten esim. lattianhoito-, vaatteiden pesu- ja tahrojen poisto-ohjeita. Kotitalouskoneiden ja -kojeiden hankintaan ja käyttöön liittyviä asioita kyseltiin runsaasti. Lisäksi tiedusteltiin lautakunnan kursseista ja muusta toiminnasta.

Näyttelyt. Lautakunnan huoneistossa Helsinginkatu 26 järjestettiin sieninäyttely syyskuussa. Näyttelyssä esitettiin diakuvin sieniä ja esillä oli 88 erilaista sientä. Näyttelyssä kävi 1 324 henkilöä.

Kerhot. Kotitalouslautakunnalla oli kolme omaa kerhoa: Vallilan äitikerho, Torstai-kerho ja Käpylän kotitalouskerho. Näiden yhteinen jäsenmäärä oli 134.

Tulot ja menot. Tuloja oli kurssitoiminnasta 44 940 mk sekä vuokratuloja 1 752 mk ja muita tuloja 5 453 mk eli yhteensä 52 145 mk.

Menoja oli kertomusvuonna 649 513 mk.